

## El Bé

2014/2015

Codi: 42529

Crèdits: 6

| Titulació                                    | Tipus | Curs | Semestre |
|----------------------------------------------|-------|------|----------|
| 4313410 Reptes de la Filosofia Contemporània | OT    | 0    | 2        |

### Professor de contacte

Nom: Oriol Farrés Juste

Correu electrònic: Oriol.Farres@uab.cat

### Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

### Equip docent

Victoria Camps Cervera

Josep Maria Ruíz Simón

### Prerequisits

Aquest mòdul no té prerequisits específics.

### Objectius

El contingut del mòdul consisteix a analitzar les concepcions del bé en filosofia i el significat d'aquest concepte en les teories ètiques contemporànies que s'han anat decantant cap a una versió normativa de la justícia i una versió liberal del bé. La filosofia moral contemporània ofereix abundants exemples de l'intent de separar el bé de la justícia. El curs exposarà aquest pensament amb la finalitat de problematitzar una idea del bé que escapa a les teories normatives, ja siguin ètiques o polítiques, i que està essent corregida per altres teories com el comunitarisme i el republicanisme.

### Competències

- Analitzar críticament i sintetitzar informació obtinguda d'un article o una monografia especialitzada, així com informació de qualitat distribuïda per Internet.
- Identificar i descriure els elements teòrics rellevants en la recerca ètica contemporània, especialment els associats a la qüestió del bé, la justícia i les implicacions polítiques.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Reconstruir i analitzar críticament les posicions dels principals investigadors actuals en filosofia utilitzant les seves categories i el seu lèxic característics.
- Valorar les implicacions sobre la condició humana de les noves formes ideològiques, polítiques, econòmiques i tecnològiques que actuen en el món contemporani

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament i sintetitzar informació obtinguda d'un article o una monografia especialitzada, així com informació de qualitat distribuïda per Internet.
2. Analitzar la realitat actual i els seus problemes des de la perspectiva filosòfica del bé.
3. Establir connexions entre les teories sobre el bé i altres coneixements associats apresos.
4. Identificar les grans teories filosòfiques sobre el bé del segle XX i XXI.
5. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
6. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
7. Reconstruir els principals arguments associats a les teories contemporànies sobre el bé.

## Continguts

Aparentment, el tema del bé moral sembla una qüestió pròpia de moments filosòfics ja superats, un problema d'èpoques passades. No obstant això, des de la filosofia i les ètiques contemporànies la problemàtica sobre el bé, lluny d'haver-se tancat, ha pres noves formes i s'ha transformat significativament posant nous reptes al pensament. En aquest mòdul, resseguirem les vicissituds que han marcat la idea i les teories del bé en l'actualitat.

A la primera secció, ens centrarem en la problemàtica sobre el bé i la justícia. La cèlebre distinció de John Rawls entre concepcions del bé i concepcions de la justícia és una prova d'aquestes noves maneres d'enfocar el problema del bé. També es tractaran les qüestions relatives al pluralisme, el paper de les emocions en l'ètica, les virtuts cíviques i la possibilitat del bé comú. Tot plegat estarà emmarcat en una qüestió filosòfica bàsica: el problema de la definició de "bo" (Moore).

També del problema de la definició del bé i del mal partirà la segona secció d'aquest mòdul. Es pot dir que aquest problema és un dels llegats (en forma de desafiament filosòfic) de l'obra de Nietzsche. Es tractaran diversos enfocaments del fenomen del bé moral que estan incidint en la filosofia del nostre present, de la mà d'autors com Arendt, Rorty o Balibar.

Finalment, en la tercera secció es tractaran les qüestions relacionades amb les concepcions del bé i l'ètica que es desprenen del sistema neoliberal. Per fer-ho, s'estudiaran les ètiques en la formació del capitalisme, el lloc de l'ètica en la governança neoliberal i les ètiques actuals del neoconservadurisme.

### EL BÉ I LA JUSTÍCIA

Victòria Camps

1. Subjectivitat i objectivitat del bé moral. Indefinibilitat de "bo".
2. La separació entre la justícia i el bé. Moral pública i moral privada
3. Democràcia i ciutadania. El sentit de les virtuts públiques.

### EL BÉ I EL MAL

Oriol Farrés

1. Més enllà del bé i del mal: l'ombra de Nietzsche en la filosofia contemporània.
2. Les concepcions del bé en el republicanisme
3. Les concepcions del bé en el comunitarisme
4. Hannah Arendt: la banalitat del mal.

### L'ÈTICA DEL NEOLIBERALISME

Josep Maria Ruiz Simón

1. Els debats sobre els successius esperits del capitalisme i les seves respectives ètiques.
2. L'ètica del neoliberalisme: l'emprenedoria com a govern d'un mateix i la nova ètica del treball. L'Ètica neoliberal i el discurs neoconservador.
3. El lloc de l'ètica en la nova governança neoliberal.
4. L'autoestima com a virtut cardinal de l'ètica del neoliberalisme.

## Metodologia

El mòdul s'estructura en deu sessions de tres hores i mitja.

Les sessions tenen un format mixt de classe magistral i seminari. Els estudiants prenen part activa tant amb la seva presència com amb la seva participació.

A les classes i a les tutories, els professors implicats supervisen l'elaboració del treball de mòdul.

## Activitats formatives

| Títol                                    | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|------------------------------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides                         |       |      |                          |
| Classes                                  | 35    | 1,4  | 4                        |
| Tipus: Supervisades                      |       |      |                          |
| Tutories                                 | 17    | 0,68 | 1, 3, 4, 6               |
| Tipus: Autònomes                         |       |      |                          |
| Estudi, lectures i obtenció d'informació | 66    | 2,64 | 1, 2, 3, 7               |

## Avaluació

Per a ser avaluat, l'estudiant haurà de lliurar un treball original escrit. La seva direcció ha de correspondre a un dels professors amb docència al mòdul. L'avaluació la faran conjuntament els professors del mòdul.

## Activitats d'avaluació

| Títol                     | Pes  | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|---------------------------|------|-------|------|--------------------------|
| Elaboració treball escrit | 100% | 32    | 1,28 | 5                        |

## Bibliografia

La bibliografia específica es repartirà al començament del curs.